

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 30 januari 2024

Programma - Regie op Vitaal Platteland

**10 2024_B&W_00065 Beantwoording raadsragen Addendum Beheerplan
Natura2000 Wieden Weerribben**

Samenstelling:

Aanwezig:

M. Smit, locoburgemeester en voorzitter; T. Jongman, wethouder; B. Harmsma, wethouder; M. Scheringa, wethouder; M.W. de Graaf, gemeentesecretaris

Afwezig:

J.H. Bats, burgemeester

Nota van antwoord

Vraag en antwoord

De fractie BGL heeft het college op 15 januari 2024 schriftelijke vragen gesteld conform artikel 37 van het Reglement van Orde.

Vervolg

1. Is het College op de hoogte van de inhoud van dit addendum?

Ja, het college is op de hoogte van de inhoud van het addendum.

2. Heeft het College in de voorbereiding enige invloed gehad op de inhoud van dit addendum?

De gemeente is ambtelijk betrokken bij het opstellen van het addendum, via deelname aan een tijdelijke Begeleidingsgroep Addendum. De inhoudelijke betrokkenheid op de onderdelen van het Addendum liep via de werkgroep Beheer en de werkgroep Waterkwaliteit. In de Bestuurlijke AdviesGroep (BAG) van 25 september 2023 is het concept-Addendum besproken. Portefeuillehouder Harmsma heeft in de BAG bij dit concept-Addendum aandacht gevraagd voor drie onderwerpen die in de actualisatie van het N2000-beheerplan moeten worden meegenomen:

- het eenvoudig mogelijk maken van schaatsevenementen in De Wieden en Weerribben;
- het eenvoudig mogelijk maken van onderwatermaaien
- een concrete en breed gedragen oplossing voor branden van riet- en maaiafval

Het concept-addendum is met instemming van de BAG aan GS voorgelegd. GS heeft vervolgens besloten het concept-addendum ter inzage te leggen

3. Is het College zich bewust van de omvang van bij benadering 175 hectare agrarische landbouwgrond die voor de 7 locaties nodig zijn om de onttrekking van fosfaat van kwelwater uit polders en oppervlakte water te halen?

Het college is zich bewust van de impact van de defosfateringsmaatregelen. Het heeft in de BAG steeds gepleit voor een zorgvuldig onderzoek naar nut en noodzaak. Ook bij de voorgenomen planuitwerking van de zeven locaties is een zo beperkt mogelijk ruimtegebruik het uitgangspunt. Van het uiteindelijk benodigde totaal is nu nog niets concreets te zeggen. Belangrijke en relevante vraag is of voor biologische of chemische defosfatering wordt gekozen. Dit heeft invloed op het ruimtebeslag. Wellicht kunnen in de toekomst ook nieuwe technieken worden toegepast.

4. Hoe kunnen we als gemeente mee helpen bewaken dat er voor omliggende landbouwgronden geen nieuwe beperkingen worden opgelegd?

Dit is een aandachtspunt bij de planuitwerking. We zullen dit punt bewaken in de werkgroep Waterkwaliteit en vervolgens bestuurlijk inbrengen in de BAG.

5. Wat wordt de bestemming op die locaties, is er nog een vorm van landbouw mogelijk?

Dit is nog niet bekend en is onderdeel van de planuitwerking.

6. Hoe gaat de provincie de agrarische bedrijven die op die 7 locaties grond moeten inleveren in hun bedrijfsvoering compenseren.

Dit is nog niet bekend en is onderdeel van de planuitwerking.

7. Wordt er rekening mee gehouden dat bedrijven moeten stoppen als ze te weinig grond overhouden voor een gezonde bedrijfsvoering?

Ook hiervoor geldt dat dit nog niet bekend is. Algemeen geldt dat grondverwerving complex is, en op grond van beleidskaders in stappen wordt uitgevoerd. De eerste stap heeft de voorkeur, en is op basis van een minnelijke (vrijwillige) overeenkomst. Onderdeel van een het traject van grondverwerving is de inzet van compensatiegronden of financiële compensatie.

8. Ziet het College voor de gemeente een rol weggelegd om onze inwoners bij te staan als ze hierover in gesprek moeten met de provincie als ze daar behoefte aan hebben?

De Ontwikkelopgave raakt onze inwoners en ondernemers. In de verschillende PIP-trajecten en planuitwerkingen pleiten we steeds voor een zorgvuldige procedure, waarin belangen worden gehoord. Inwoners en ondernemers die zich niet gehoord voelen kunnen zich bij de gemeente melden. We zien het als onze rol om deze inwoners en ondernemers vervolgens in contact te brengen met de provincie (als bevoegd gezag). En ze bijvoorbeeld te wijzen op partijen die inwoners bij kunnen staan in de gesprekken met de provincie. De gemeente stelt zich terughoudend op bij deze een-op-een gesprekken met de provincie. Dit zijn vaak vertrouwelijke gesprekken.

9. Er wordt begonnen met 2 locaties. Hoe wordt de gemeente Steenwijkerland bij die keuze betrokken?

De gemeente neemt actief deel aan de werkgroep Waterkwaliteit, waar deze keuze wordt voorbereid. In de BAG wordt ook de gemeente om advies gevraagd bij het besluit over de twee locaties.

10. In het addendum wordt aangegeven dat er lichtelijk herstel is van de beoogde natuurdoelen, houdt dit in dat als zich dit doorzet er uiteindelijk minder dan 7 locaties worden gerealiseerd?

Het is de gemeente niet bekend wat de consequenties zijn van een zich doorzettend herstel. We zien toe op nut en noodzaak van de maatregelen, en nemen dit mee bij de planuitwerking.

11. De locatie Steenwijker A, ligt voor de rioolwaterzuivering in Steenwijk die ook nog een forse fosfaat uitstoot kent. Worden daar ook aanvullende maatregelen en dito investeringen gedaan om het fosfaat gehalte terug te brengen? Zo niet dan lijkt de locatie Steenwijker A niet zo handig. Dan beter na instroom rioolwaterzuivering een locatie inrichten.

Op de vraag over deze specifieke locatie heeft de gemeente nog geen antwoord. De door u beschreven situatie is een terecht aandachtspunt, en dit nemen we mee bij de planuitwerking.

12. T.a.v. waterplanten is er ook vanuit recreatievaart aangegeven dat er veel overlast is. Ziet het College kans de inzet van 7.2 miljoen aan bestrijding hier ook aan te koppelen en de kennis van ondernemers die daar voor worden ingezet expliciet mee te nemen bij het maken van keuzes in de bestrijding hiervan?

Provincie, waterschap en gemeente werken op dit moment aan een samenwerkingsovereenkomst op het punt van bestrijding. De geschatte kosten voor het bestrijden van invasieve soorten zijn geraamd op ongeveer 1,5 miljoen per jaar. Er is afgelopen jaar een LIFE-aanvraag gedaan voor EU-subsidie om te steunen in de kosten, het is nog onbekend of die ook gehonoreerd wordt, dat horen we waarschijnlijk in maart. Steenwijkerland heeft momenteel jaarlijks 45.000 euro gereserveerd om in te brengen in het bestrijden van invasieve exoten.

Ideeën van eigen ondernemers over bestrijding zijn meer dan welkom. Ons is niet bekend dat er in Steenwijkerland bedrijven gevestigd zijn die met voorgeschreven methodes invasieve exoten uit water kunnen halen. Er worden specialistische bedrijven van elders ingehuurd. De methode is ter controle telefonisch besproken met een deskundige op het gebied van bestrijding invasieve exoten bij het NVWA. We zijn voorstander van het delen van kennis en we sturen er op aan dat eigen ondernemers dit uiteindelijk ook kunnen.

Het bestrijden van niet-invasieve waterplanten in de Oosterlijke Belterwijde is recent verlengd. Dit gaat om kranswieren en fonteinkruiden. Jaarlijks wordt vastgesteld waar gemaaid moet worden. Dit staat los van de bestrijding van de invasieve exoten. Waterschap Drents Overijsselse Delta, provincie Overijssel en gemeente Steenwijkerland doen dit in samenwerking met bijbehorende stakeholders. Steenwijkerland draagt de komende jaren maximaal 16.000 euro bij.

Besluit

Het college stelt de beantwoording raadvragen Addendum Beheerplan N2000 Wieden Weerribben vast.

Bijlagen

1. 20240109 - Schriftelijke vragen BGL - Addendum beheersplan Natura 2000 Wieden Weerribben.pdf

Schriftelijke vragen aan het College conform artikel 37 van het Reglement van Orde

15- 1-2024

Aan het College van B&W Steenwijkerland

Onderwerp: Addendum beheersplan Natura 2000 Wieden Weerribben.

Geacht College,

De provincie kan een addendum opstellen als er tijdens de looptijd van het Natura 2000-beheersplan, aanvullende maatregelen nodig zijn, op basis van nieuwe ontwikkelingen en of inzichten, voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstelling. Er is door de provincie Overijssel een addendum opgesteld voor beheersplan Natura 2000 Wieden Weerribben. Dat heeft ter inzage gelegen van vrijdag 10 november 2023 tot en met donderdag 21 december 2023. Het addendum is in te zien via www.overijssel.nl/loket/ter-inzage.

In het addendum worden op drie onderwerpen wijzigen voorgesteld.

- Het verbeteren van de waterkwaliteit, door de fosfaatbelasting in de Wieden en Weerribben dreigt er een onherstelbare situatie te ontstaan om bepaalde natuurdoelen niet te halen. .
- De grote karekiet neemt in aantal af. Er worden maatregelen gedaan om de leefomgeving van de grote karekiet snel te verbeteren en te behouden.
- Bestrijding invasieve exoten: a. snelgroeiende waterplanten en b. Amerikaanse rivierkreeft.

Nadat het addendum is vastgesteld pakt de provincie de uitvoering in fases op. Dat raakt ook doelstellingen waar we als gemeente op inzetten. Het is de taak van de gemeente Steenwijkerland de belangen van onze inwoners en ondernemers mee te nemen. Graag willen wij U daarbij op een aantal punten attenderen.

Op basis van het onderzoeksrapport van Cusell is vastgesteld dat er met oog op de meest gevoelige soorten (kranswieren), een fosfaatgehalte van < 0,04 goed is om te kunnen groeien en herstellen. Momenteel zijn er nog twee groeilocaties van respectievelijk 5 en 2 hectare.

Er wordt in het addendum aangegeven dat er op 7 locaties op landbouwgrond een installatie wordt geplaatst om fosfaat aan het water te onttrekken. Helaas is onduidelijk hoeveel ruimtegebruik dit vraagt. In het stuk worden meerdere opties genoemd (op p.18 enkele hectaren tot > 10 hectare per locatie op p.36 5 tot 25 hectare per locatie) mede afhankelijk van te kiezen techniek. Dat zijn grote marges en opgeteld met elkaar kan het ruimtebeslag oplopen tot maar liefst 175 hectare. Dat is fors en heeft consequenties voor ons programma vitaal platteland. Ook omdat nu nog onduidelijk is wat er landbouwkundig op die hectares nog mogelijk is. Het is niet denkbeeldig dat agrarische bedrijven moeten stoppen als ze land moeten inleveren in een tijd dat ze gevraagd wordt te extensiveren. Ook is onduidelijk wat de impact van deze in te richten locaties op de naaste omgeving is.

Wat betreft de bestrijding van invasieve waterplanten wordt aangegeven dat 7,2 miljoen wordt ingezet door waterschap en gemeente Steenwijkerland. De inzet is voorkomen dat invasieve soorten de beoogde groei van natuurdoel soorten overwoekerd. Hier kan je werk van werk maken met het schoon houden van vaarwegen voor o.a. recreatief varen, waardoor je de invasieve soorten ook in vaar routes inperkt. Er zijn in Steenwijkerland bedrijven die hier ervaring mee hebben en ideeën om dat effectiever te doen dan nu gebeurt.

Wij hebben op basis van bovenstaande toelichting de volgende vragen aan het College:

1. Is het College op de hoogte van de inhoud van dit addendum?
2. Heeft het College in de voorbereiding enige invloed gehad op de inhoud van dit addendum?
3. Is het College zich bewust van de omvang van bij benadering 175 hectare agrarische landbouwgrond die voor de 7 locaties nodig zijn om de onttrekking van fosfaat van kwelwater uit polders en oppervlakte water te halen?
4. Hoe kunnen we als gemeente mee helpen bewaken dat er voor omliggende landbouwgronden geen nieuwe beperkingen worden opgelegd?
5. Wat wordt de bestemming op die locaties, is er nog een vorm van landbouw mogelijk?
6. Hoe gaat de provincie de agrarische bedrijven die op die 7 locaties grond moeten inleveren in hun bedrijfsvoering compenseren.
7. Wordt er rekening mee gehouden dat bedrijven moeten stoppen als ze te weinig grond overhouden voor een gezonde bedrijfsvoering?
8. Ziet het College voor de gemeente een rol weggelegd om onze inwoners bij te staan als ze hierover in gesprek moeten met de provincie als ze daar behoefte aan hebben?
9. Er wordt begonnen met 2 locaties. Hoe wordt de gemeente Steenwijkerland bij die keuze betrokken?
10. In het addendum wordt aangegeven dat er lichtelijk herstel is van de beoogde natuurdoelen, houdt dit in dat als zich dit doorzet er uiteindelijk minder dan 7 locaties worden gerealiseerd?
11. De locatie Steenwijker A, ligt voor de rioolwaterzuivering in Steenwijk die ook nog een forse fosfaat uitstoot kent. Worden daar ook aanvullende maatregelen en dito investeringen gedaan om het fosfaat gehalte terug te brengen? Zo niet dan lijkt de locatie Steenwijker A niet zo handig. Dan beter na instroom rioolwaterzuivering een locatie inrichten.
12. T.a.v. waterplanten is er ook vanuit recreatievaart aangegeven dat er veel overlast is. Ziet het College kans de inzet van 7.2 miljoen aan bestrijding hier ook aan te koppelen en de kennis van ondernemers die daar voor worden ingezet expliciet mee te nemen bij het maken van keuzes in de bestrijding hiervan?

Namens de fractie BGL
André Bus en Helmich Ruitenbergh

